

MUNI
SPORT

Humanitární činnost

Mgr. Vojtěch Kocůrek

O co jde?

- Máte obecnou představu o humanitárních projektech?
- Je do nich váš klub zapojen?
- Účastnili jste se nějaké?

Základní myšlenky

- Přístupnost - dostupnost
- Podpora lidské důstojnosti a práv
- Sport jako nástroj pro vzdělávání a osobní rozvoj

Rozlišujeme

- Benefiční
- Charitativní
- Humanitární

Benefiční akce

- **Jednorázové akce**
 - Koncerty
 - Plesy
 - Výstavy
 - Benefiční sportovní zápasy
- **Konkrétní osoba nebo účel, zisk ze vstupného, prodeje apod**
 - například hokejový zápas mezi celebritami a bývalými profesionálními sportovci – typicky mediálně atraktivní, jedinečné

Charitativní akce

- Sbírkový účet
- Sbírkové ke konkrétní osobě, akci
 - Sbírkové dny pro Světlušku – od roku 2003, pomoc nevidomým
 - Tříkrálová sbírka – největší sbírková akce v ČR, Výnos sbírky je rozdělen podle předem daného klíče: 65 % vybraných prostředků se vrací charitám, které je vykoledovaly, 15 % je určeno na velké diecézní projekty, 10 % putuje do krizového fondu, odkud jsou uvolněny při mimořádných událostech, a na pomoc v zahraničí, 5 % využije na své projekty Charita Česká republika, 5 % tvoří zákonné režie sbírky.
 - Bílá pastelka – od roku 2000, na podporu nevidomých

Humanitární akce

- Dlouhodobý charakter
- Mohou mít vzdělávací, osvětový, sbírkový charakter
- Right to play
 - využívá hry a sport k vzdělávání a osvětě dětí v nejchudších částech světa. Zaměřuje se na vyučování důležitých životních dovedností prostřednictvím hry a sportu, bojuje proti dětské práci, podporuje rovnost pohlaví a pomáhá dětem vyrovnat se s traumatem z konfliktů a katastrof.
- Peace and Sport
 - globální iniciativa, která propaguje sport jako nástroj pro mír. Tato organizace spolupracuje s komunitami, které jsou rozdělené konfliktem, a využívá sport k podpoře dialogu, porozumění a sociální integrace
- Soccer Without Borders
 - zaměřuje se na pomoc mladým lidem z uprchlických, imigrantských a méně zastoupených komunit překonat překážky k integraci a úspěchu prostřednictvím fotbalu.
- UEFA week
 - zdůrazňuje sociální a vzdělávací projekty podporované UEFA. Během tohoto týdne UEFA a její partneři, včetně klubů, národních asociací a neziskových organizací, prezentují a propagují své programy zaměřené na využití fotbalu k dosažení pozitivní sociální změny.

Legislativa

- Právo osob s postižením účastnit se aktivně volnočasových pohybových aktivit, včetně sportu dle jejich zájmu, schopností i limitů,
- právo být vzděláván a veden ve sportu kvalifikovanými odborníky,
- právo být vzděláván pro profesní uplatnění v oblasti sportu či v profesích ve vztahu ke sportu.

Občanský postoj

- Život ve vrcholovém sportu a životem „s jinakostí“, vědomí diferencovaného světa.
- Skupiny dětského sportu.
- Spolupráce s oddíly „jinými“
- Organizace paralelních akcí.
- Součást smluv.
- Ambassadoři - více za chvíli

Obecný princip

- Vyhrazená místa pro imobilní (např dle pravidel UEFA)
- Volné vstupenky
- Návštěvy tréninků – vzájemně
- Paralelní turnaje
- Systematická (smluvní) spolupráce

Orientace těchto činností

- Vlastní kolegy, veterány
- Děti, mládež
- Sociální aktivity
- Skupiny s postižením : MP, ZrP, SP, TP
- Aktuální události

Ambasadorství

- Ikona – přitažlivost jména, ztotožnění s akcí, lokalitou...
- Ne každý na to má!
- Většinou na principu dobrovolnictví, ale i formou placené spolupráce!
V zahraničí součást profesionálních smluv.
- Obvykle bývalý sportovec – má vztah k dané akci a nepovažuje roli za “snížení/znehodnocení“ své pozice
- Prezentuje pozitivní energii, propaguje akci ale i samotnou myšlenku
- Souhlasy – zveřejnění fotografií, smlouva s federací/klubem, ...
- Celebrita – para/nehendikepovaný, dětský sportovec, mimo sport

MUNI
SPORT

Dobrovolnictví

Mgr. Vojtěch Kocůrek

Definice a význam dobrovolnictví ve sportu

- „Dobrovolnictví je základním stavebním prvkem občanské společnosti. Uskutečňuje nejvznešenější aspirace lidstva - touhu po míru, svobodě, příležitostech, bezpečí a spravedlnosti pro všechny.“ **(Všeobecná deklarace o dobrovolnictví – BC. Michal Trojáček)**
- Podle Mlčáka, Záškodné (2011) Není biologickou – ale **sociální potřebou**. Není nucenou či otrockou prací, není placený, není aktivitou antisociální či kriminální.
- Dobrovolnictví je vědomá, svobodně zvolená činnost **ve prospěch druhých**. (Tošner, Sozanská, 2002)

Tradiční pojetí dobrovolnictví

- Aneb kde to bereme tak nějak běžně
- Zdravotnické zařízení, aktivní zálohy, hasiči, HZS ...
- Ve PA/sportu – Sokol, KČT (značení tras, rozhledny, přístřešky)
- Humanitární akce / hnutí – situace během pandemie Covidem, tornádo na Jižní Moravě
- V ČR nejčastěji zdravotnictví a sociální služby, kultura, ekologie ... sportovní dobrovolnictví se rozšiřuje až v posledních letech!

Varianty dobrovolnictví

- Časové vymezení:
 - Jednorázové – maratony, pořadatelsví, doplňkové služby
 - Permanentní (pravidelný rozvrh) – vedení skupin, asistence
 - Dlouhodobé (formou misí) - lékaři bez hranic, stavby škol v Africe ...

Proč být dobrovolníkem?

- Známý, kamarád, podniková etika
- Nové zkušenosti, pohledy a názory
- Zpětná vazba na moje know-how, dovednosti, tudíž i profesní využití
- Setkávání s týmem známých s novými lidmi
- Týmový duch, nadšení
- Propagace a kontakty

Statut dobrovolníka

- žádný plat, finance (někdy příspěvek)
- volný přístup - vždy
- vzdělání, školení - vždy
- uniforma – dres - většinou
- ubytování, stravování - někdy
- cesta do místa - někdy

Princip dobrovolnictví

- Účast ze své vlastní vůle, nadšení
- Bezúplatně – nebo příspěvek na realizaci akce
- Tendence – odměňování
 - parkovné – místní doprava,
 - oblečení/dres,
 - pojištění akce,
 - certifikát – suvenýr,
 - pozvání - vstupenky
 - stravování a pitný režim

Výhody – nevýhody dobrovolnictví

- Entusiasmus, ekonomický přínos, know-how, propagace akce - podniku
- Entusiasmus, chyby z nezkušenosti, nespolehlivost
 - rizika eliminovat osobním proškolením, registrací

Obecná pravidla a požadavky

- **Vlastnosti** - nadšení, odpovědnost, flexibilita, schopnosti, dovednosti, odbornost vzhledem k situaci, pevné nervy, smysl pro humor ...
- **Přihlášky** – osobní údaje, GDPR
- **Školení** – poučení o akci a pozici, bezpečnost (pojištění), etický konsensus, podpis, akreditační karta
- **Manuály pro dobrovolníky** – typicky u velkých mezinárodních akcí
- **Chování** – dává najevo důstojnost – pracuje sebe sama ale i akci!, snaží se vyřešit, pomoci, uklidnit – pevné nervy a smysl pro humor.

Kde se tedy typicky „dobrovolníci“?

- Zdravotně sociální sféra
 - Červený kříž, různá dárcovství, spolky jako Roska, Vozejkov, Up&Down, APLA ...
- Kultura
 - Organizátoři akcí, podpůrné funkce u akcí, interpreti, církevní kultura, zachování kulturních tradic, průvodcovství ...
- Ekologie
 - Odpadková politika, úprava přírody, sázení stromků, sběry
- Vytváření hodnot
 - Úprava vesnic, historických památek, lokálních důležitých artefaktů ---

A co sportovní odvětví?

- Máte zkušenosti?
- Od lokálních akcí a sportovních klubů až po olympiádu

Kde hledat příležitosti?

- <https://www.volunteers4sport.cz>
- Krajská dobrovolnická centra – mají obecný i zacílený přehled o dobrovolnické činnosti v kraji - <https://dobrovolnickecentrum.cz>

Legislativa

- Zákon č. 198/2002 Sb. (<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-198>)
- Kde se dozvědět více o dobrovolnictví - <https://www.dobrovolnik.cz>

A má to význam?

- V roce 2022 bylo v České republice na 1,5 milionu dobrovolníků, jejich činnost měla hodnotu až 38 miliard Kč
- <https://www.mvcr.cz/clanek/v-cesku-je-na-1-5-milionu-dobrovolniku-jejich-cinnost-ma-hodnotu-az-38-miliard.aspx>

Úkol č. 4 - dobrovolný

- Najděte si vám blízkou organizaci (sportovní či nespportovní) a zkuste dobrovolničit – hodinu, den, opakově – je to na vás. Dejte tomu šanci.
- Pokud budete mít zpětnou vazbu, probereme společně při zápočtu.